

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (втори състав)

4 юни 2026 година *

„Преюдициално запитване — Пространство на свобода, сигурност и правосъдие — Политика относно убежището — Общи процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила — Директива 2013/32/ЕС — Член 46 — Право на ефективна защита — Цялостно и ex nunc разглеждане — Обхват на правомощията на първоинстанционния съд — Разглеждане на фактите от първоинстанционния съд — Разглеждане от първоинстанционния съд на нуждите от международна закрила“

По дело C-198/25 [Quotal]ⁱ

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Rechtbank Den Haag zittingsplaats Zwolle (Първоинстанционен съд Хага, заседаващ в Zwolle, Нидерландия) с акт от 11 март 2025 г., постъпил в Съда на 11 март 2025 г., в рамките на производство по дело

S

срещу

Minister van Asiel en Migratie,

СЪДЪТ (втори състав),

състоящ се от: К. Jürimäe, председател на състава, К. Lenaerts, председател на Съда, изпълняващ функцията на съдия от втори състав, F. Schalin, M. Gavalec (докладчик) и Z. Csehi, съдии,

генерален адвокат: Т. Šarpeť,

секретар: А. Lamote, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 27 октомври 2025 г.,

като има предвид становищата, представени:

– за S, от S. Rafi, експерт, и G. P. G. Willemse-Schoenmakers, адвокат,

* Език на производството: нидерландски.

ⁱ Името на настоящото дело е измислено. То не съвпада с истинското име на никоя от страните в производството.

- за нидерландското правителство, от A. Hanje и J. Langer, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от F. Blanc, M. Debieuvre и F. van Schaik, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 46, параграф 3 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила (ОВ L 180, 2013 г., стр. 60), разглеждан самостоятелно или във връзка с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между S, пакистански гражданин, и Minister van Asiel en Migratie (министър по въпросите на убежището и миграцията, Нидерландия) (наричан по-нататък „министърът“) по повод на решението на последния за отхвърляне на молбата за международна закрила на S.

Правна уредба

Директива 2011/95/ЕС

- 3 Съгласно член 4 („Оценяване на фактите и обстоятелствата“) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 2011 г., стр. 9):

„1. Държавите членки могат да преценят, че е задължение на молителя да представи във възможно най-кратък срок всички необходими елементи в подкрепа на своята молба за международна закрила. Държавата членка следва да оцени, в сътрудничество с молителя, елементите, свързани с молбата.

2. Елементите, посочени в параграф 1, се състоят от декларации на молителя и от всички документи, с които разполага молителят, за своята възраст, минало, включително и за свързаните с него роднини, самоличност, гражданство(а), държава(и), както и за мястото или местата на предишно пребиваване, предходни молби за убежище, за своя маршрут на пътуване, документи за пътуване, както и причини за подаване на молба за международна закрила.

3. Оценяването на молбата за международна закрила следва да бъде извършено за всеки отделен случай, като се вземат под внимание следните елементи:

- а) всички относими факти, свързани с държавата на произход в момента на вземането на решение по молбата, включително законите и подзаконовите актове на държавата на произход, както и начинът на тяхното прилагане;
- б) относими декларации и документи, представени от молителя, включително и информация, позволяваща да се определи дали молителят е бил или би могъл да бъде обект на преследване или на тежки посегателства;
- в) индивидуалното положение и личните обстоятелства относно молителя, включително и фактори като неговото минало, пол и възраст, за да може да се определи, въз основа на личните обстоятелства относно молителя, дали действията, на които той е бил или рискува да бъде изложен, биха могли да бъдат считани за преследване или за тежки посегателства;
- г) фактът дали след напускането на държавата на произход молителят е упражнявал дейности, чиято единствена или основна цел е била да се създадат необходимите условия, за да се подаде молба за международна закрила, с цел да се определи дали тези дейности биха го изложили на преследване или на тежки посегателства, ако той би се завърнал в тази държава;
- д) дали е разумно да се смята, че молителят би могъл да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство той би могъл да поиска.

4. Фактът, че молител вече е бил преследван или вече е понесъл тежко посегателство, или е бил обект на директни заплахи за подобно преследване или подобно посегателство, е сериозен признак за основателни опасения на молителя от преследване или от реален риск да понесе тежко посегателство, освен ако съществуват достатъчни основания да се смята, че такова преследване или тежко посегателство не би се повторило.

5. Когато държавите членки прилагат принципа, съгласно който молителят има задължение да обоснове молба за международна закрила, и когато определени аспекти на неговите декларации не са подкрепени с документи или други доказателства, тези аспекти не изискват потвърждение, когато са изпълнени следните условия:

- а) молителят е положил реални усилия да обоснове своята молба;
- б) всички относими елементи, с които молителят разполага, са били представени и е било дадено задоволително обяснение за липсата на останалите относими елементи;
- в) декларациите на молителя са преценени за непротиворечиви и достоверни и не влизат в разрез с наличната и относима към неговия случай обща и конкретна информация;
- г) молителят е подал молбата си за международна закрила във възможно най-ранния момент, освен ако молителят може да посочи определени причини за това, че не го е направил; и
- д) общата достоверност на твърденията на молителя е установена“.

Директива 2013/32

4 Съображения 16, 18, 22 и 34 от Директива 2013/32 имат следното съдържание:

„(16) Важно е по отношение на молбите за международна закрила решенията да се вземат на основа на факти, на първа инстанция, от органи, чийто персонал притежава необходимите познания или е преминал необходимото обучение по въпросите, свързани с правото на убежище и международната закрила.

[...]

(18) В интерес едновременно и на държавите членки, и на търсещите международна закрила е по молбите за международна закрила да бъде вземано решение възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане.

[...]

(22) В интерес едновременно и на държавите членки, и на кандидатите е на първо място да се отчита по правилен начин нуждата от международна закрила. За тази цел на кандидатите следва да се предостави на първо място безплатна правна и процедурна информация, при която да бъдат взети предвид конкретните обстоятелства, в които те се намират. Предоставянето на такава информация следва *inter alia* да даде възможност на кандидатите да разберат по-добре процедурата, което ще им помогне да изпълнят съответните си задължения. Би било непропорционално да се иска от държавите членки да предоставят такава информация единствено посредством услугите на квалифицирани адвокати. Държавите членки следва да разполагат с възможността да използват най-подходящи средства за предоставянето на тази информация, например посредством неправителствени организации, специалисти от правителствени органи или специализирани държавни служби.

[...]

(34) Процедурите за разглеждане на нуждата от международна закрила следва да бъдат организирани по начин, който дава възможност на компетентните органи за щателно разглеждане на молбите за международна закрила“.

5 Член 2 („Определения“), буква е) от тази директива предвижда:

„решаващ орган“ означава всеки квазисъдебен или административен орган в държава членка, който е компетентен за разглеждането на молбите за международна закрила и който е компетентен да вземе решение като първа инстанция по такива случаи“.

6 Съгласно член 46 („Право на ефективна защита“), параграфи 1 и 3 от посочената директива:

„1. Държавите членки гарантират, че кандидатите разполагат с право на ефективна защита пред съд срещу следното:

а) решение относно тяхната молба за международна закрила, включително за решение, с което:

i) се установява, че молбата е неоснователна във връзка със статут на бежанец и/или статут на лице под субсидиарна закрила;

[...].

3. С цел спазване на разпоредбите на параграф 1 държавите членки гарантират, че ефективната защита предвижда цялостно и ex nunc разглеждане на фактите и правните въпроси, включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95], най-малкото в процедури по обжалване пред първоинстанционен съд“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 7 S, пакистански гражданин, е подал молба за международна закрила в Нидерландия. В подкрепа на тази молба той твърди, че след като е изгубил личната си карта, в края на 2003 г. или в началото на 2004 г. той е бил изтезаван в Пакистан в продължение на от десет до дванадесет дни, под полицейско наблюдение. Той твърди също така, че през 2004 г., тоест една година преди да напусне Пакистан, той е бил жестоко малтретиран от последователите на духовника М и от обитателите на неговия квартал заради религиозните му убеждения.
- 8 С решение от 20 декември 2023 г. министърът отхвърля посочената молба. Той счита, че обосновката на въпросната молба е до голяма степен достоверна, но според него S не е бил смятан за отцепник. Освен това, макар S вече да е бил жертва на тежки посегателства в миналото, министърът посочва, че съществуват причини да се предположи, че S не трябва да се опасява от преследване и че за него няма реална опасност от тежки посегателства в случай на връщане в държавата на произход. В допълнение, министърът приема, че изявленията на S относно неговото заминаване от Пакистан и неговото бягство по същество не са достоверни.
- 9 S обжалва това решение пред Rechtbank Den Haag zittingsplaats Zwolle (Първоинстанционен съд Хага, заседаващ в Zwolle, Нидерландия), който е запитващата юрисдикция. С междинно решение от 13 август 2024 г. тази юрисдикция постановява, че за посоченото решение не са изложени достатъчно мотиви, и указва на министъра да поправи този недостатък.
- 10 По-конкретно, посочената юрисдикция счита, че министърът не е изложил в достатъчна степен причините да приеме за недостоверни произходът на S, изтъкнатите от него проблеми в частност с властите след загубата на личната му карта и твърдените от него проблеми поради религиозните му убеждения. Накрая, същата юрисдикция упреква министъра, че не е посочил в достатъчна степен причините, поради които приетите за достоверни проблеми, с които S се е сблъскал в квартала си заради поведението и позицията си, не позволяват той да бъде квалифициран като отцепник.
- 11 На 8 октомври 2024 г. министърът приема допълващо решение. Според запитващата юрисдикция мотивите за това решение също не са достатъчни. Освен това тя счита, че изявленията на S са достоверни и че въз основа на тези изявления той би трябвало да получи международна закрила.
- 12 Тази юрисдикция обаче посочва, че съгласно националната съдебна практика тя не разполага с правомощието сама да се произнесе по достоверността на обосновката на молбата за убежище на S, нито по преценката на условията, от които зависи предоставянето на международна закрила.

- 13 Така тя уточнява, че според постоянната съдебна практика на Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Отдел по административни спорове към Държавния съвет, Нидерландия), когато прецени, че решение на министъра за отхвърляне на молба за международна закрила не е достатъчно мотивирано, що се отнася до достоверността на обосновката на посочената молба, запитващата юрисдикция не може да се произнесе самостоятелно по достоверността на тази обосновка, нито по самата молба, поради което тя трябва единствено да отмени решението и да върне делото на министъра за ново разглеждане.
- 14 Запитващата юрисдикция обаче посочва, че има съмнения за съответствието на посочената национална съдебна практика с Директива 2013/32.
- 15 Според тази юрисдикция от практиката на Съда може да се направи извод, че тя има правомощие да прецени достоверността на обосновката на S и да оцени неговата молба за международна закрила.
- 16 При тези обстоятелства Rechtbank Den Haag zittingsplaats Zwolle (Първоинстанционен съд Хага, заседаващ в Zwolle) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - „1) Може ли националният съд да изведе от член 46, параграф 3 от Директива [2013/32] евентуално във връзка с член 47 от [Хартата] или друга разпоредба от правото на Съюза/принцип на правото на Съюза правомощие самостоятелно да извърши преценка на достоверността на обосновката на молба за международна закрила, която да замени преценката на министъра?
 - 2) Може ли националният съд да изведе от една от горепосочените разпоредби правомощието да вземе окончателно решение по съществува на молбата за международна закрила въз основа на онези части от обосновката на тази молба, които министърът счита за достоверни, и ако отговорът на първия въпрос е утвърдителен — онези части от обосновката, които националният съд счита също така за достоверни? Може ли при това националният съд да замени преценката на министъра относно правдоподобността на опасенията от преследване или относно реалната опасност от тежки посегателства, по-специално ако националният съд счита, че е достатъчно информиран, за да направи такава преценка, с оглед на наличната публично достъпна информация за държавите?
 - 3) Може ли националната съдебна практика, например въз основа на процесуалната автономия, да ограничи посочените в първия и втория въпрос правомощия по такъв начин, че те все пак да бъдат признати само на министъра?
 - 4) Може ли, когато преценява дали разполага с достатъчно информация, за да вземе решение по същество, националният съд да вземе предвид информация, която е била представена в производството по обжалване, но все още не е била налична в административното производство? От значение ли е в това отношение дали страните са имали възможност да коментират обстойно фактическата обстановка в писмен вид или в съдебното заседание?“.

По Регламенти (ЕС) 2024/1347 и (ЕС) 2024/1348

- 17 Без формално да е посочила в преюдициалните въпроси Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година относно стандартите за определянето на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единен статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, и за съдържанието на предоставената закрила, за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и за отмяна на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, 2024/1347 и поправка в ОВ L, 2025/90926), нито Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОВ L, 2024/1348), запитващата юрисдикция е помолила Съда да включи посочените регламенти в отговорите на тези въпроси, тъй като би могло да ѝ се наложи да ги приложи при разглеждането на спора в главното производство.
- 18 Следва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда, той трябва да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. За тази цел може да се наложи Съдът да вземе предвид правни норми на Съюза, които националният съд не е посочил във въпроса си (вж. решения от 20 март 1986 г., *Tissier*, 35/85, EU:C:1986:143, т. 9, и от 1 август 2025 г., *Alace и Canpelli*, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 44).
- 19 При все това, първо, следва да се отбележи, че съгласно член 42 от Регламент 2024/1347 същият се прилага от 12 юни 2026 г.
- 20 Следователно не е установено, че тълкуването на този регламент е необходимо за запитващата юрисдикция, за да може тя да се произнесе по делото в главното производство.
- 21 Второ, видно от член 79, параграфи 2 и 3 от Регламент 2024/1348, от една страна, този регламент се прилага от 12 юни 2026 г., а от друга страна, той се прилага по отношение на процедурата за предоставяне на международна закрила във връзка с молби, подадени от 12 юни 2026 г.
- 22 От горното следва, че за подадени преди тази дата молби за международна закрила, каквато е молбата на S, се прилага Директива 2013/32.
- 23 При това положение не следва да се дава тълкуване на Регламенти 2024/1347 и 2024/1348.

По преюдициалните въпроси

- 24 Със своите четири въпроса, които следва да се разгледат заедно, запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 във връзка с член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че от една страна, той предоставя на първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, правомощието да се произнесе по обвързващ начин относно достоверността на обосновката на тази молба, относно правдоподобността на опасенията

на кандидата от преследване или на реалната опасност за него от тежки посегателства в случай на връщане в държавата на произход, както и относно основателността на посочената молба, като отчита обстоятелствата, представени в производството по обжалване, и от друга страна, дали при необходимост държавите членки могат да ограничат това правомощие, така че само решаващият орган по смисъла на член 2, буква е) от тази директива (наричан по-нататък „решаващият орган“) да има правомощието да преценява молбите за международна закрила и да се произнася по тяхната основателност.

- 25 На първо място, следва да се отбележи, че Директива 2013/32 прави разграничение между „решаващия орган“, определен в член 2, буква е) от Директивата като „всеки квазисъдебен или административен орган в държава членка, който е компетентен за разглеждането на молбите за международна закрила и който е компетентен да вземе решение като първа инстанция по такива случаи“, от една страна, и „съда“, посочен в член 46 от Директивата, от друга страна. Производството пред решаващия орган се урежда от разпоредбите на глава III от тази директива, озаглавена „Първоинстанционни процедури“, докато производството пред съда се урежда от нормите, съдържащи се в глава V от посочената директива, озаглавена „Процедури за обжалване“ и състояща се от този член 46 (вж. решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 103, и от 16 юли 2020 г., Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, т. 61).
- 26 Както следва от съображение 34 от Директива 2013/32, процедурите за разглеждане на нуждата от международна закрила следва да бъдат организирани по начин, който дава възможност на компетентните органи за щателно разглеждане на молбите за международна закрила.
- 27 Важно е също да се подчертае, че видно от съображения 16 и 22, от член 4 и от общата структура на тази директива, разглеждането на молбата за международна закрила от административен или квазисъдебен орган, който има специфични средства и специализирани служители в тази област, е основен етап от общите процедури, въведени с посочената директива (вж. решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 116, и от 16 юли 2020 г., Addis, C-517/17, EU:C:2020:579, т. 61).
- 28 Освен това следва да се припомни, че уреденото в член 4 от Директива 2011/95 оценяване, в края на което решаващият орган трябва да приеме решение по молбата за международна закрила, протича на два отделни етапа. През първия етап решаващият орган трябва да установи фактическите обстоятелства, които могат да представляват доказателства в подкрепа на тази молба. През втория етап той трябва да пристъпи към правна преценка на тези доказателства, състояща се в това да се прецени дали предвид фактите по конкретния случай са налице материалноправните условия за предоставяне на международна закрила (вж. по аналогия решение от 22 ноември 2012 г., М., C-277/11, EU:C:2012:744, т. 64).
- 29 Вярно е наистина, че оценяването на достоверността на обосновката на молба за международна закрила и оценяването на правдоподобността на опасенията от преследване или на реалната опасност от тежки посегателства са свързани с първия етап и с преценката на фактите. Тази фактическа преценка обаче не остава извън правомощията на първоинстанционния съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила.

- 30 Всъщност член 46, параграф 1 от Директива 2013/32 признава на кандидатите за международна закрила право на ефективна защита пред съд срещу решенията по такива молби. В член 46, параграф 3 от тази директива се определя обхватът на това право, като се уточнява, че обвързаните от нея държави членки трябва да гарантират, че съдът, пред който се обжалва решението по молбата за международна закрила, извършва „цялостно и ех пунс разглеждане на фактите и правните въпроси, включително, когато е приложимо, разглеждане на нуждите от международна закрила съгласно Директива [2011/95]“ (вж. решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 106, и от 1 август 2025 г., Alace и Canpelli, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 76).
- 31 Що се отнася до обхвата на посоченото право на ефективна защита, Съдът е приел, че думите „гарантират, че ефективната защита предвижда цялостно и ех пунс разглеждане на фактите и правните въпроси“, следва да се тълкуват в смисъл, че държавите членки са длъжни по силата на въпросната разпоредба така да уредят въпроса в националното си право, че разглеждането на посочените жалби да включва проверка от съда на всички фактически и правни обстоятелства, които му позволяват да извърши актуализирана преценка на конкретния случай (решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 110, и от 1 август 2025 г., Alace и Canpelli, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 81).
- 32 В това отношение, от една страна, Съдът е уточнил, че изразът „ех пунс“ подчертава задължението на съда да извърши преценка, която отчита при необходимост новите обстоятелства, настъпили след приемането на решението, което се обжалва (решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 111, и от 1 август 2025 г., Alace и Canpelli, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 82).
- 33 Подобна преценка всъщност позволява молбата за международна закрила да се разгледа изчерпателно, без да е необходимо преписката да се връща на решаващия орган (решение от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 112).
- 34 От друга страна, Съдът е посочил, че прилагателното „цялостно“, съдържащо се в член 46, параграф 3 от Директива 2013/32, потвърждава, че съдът е длъжен да разгледа както обстоятелствата, които решаващият орган е отчетел или е трябвало да отчете, така и настъпилите след приемането на решението от този орган (решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 113, и от 1 август 2025 г., Alace и Canpelli, C-758/24 и C-759/24, EU:C:2025:591, т. 83).
- 35 От горното следва, първо, че в съответствие с практиката на Съда, спомената в точки 31—33 от настоящото решение, първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, има правомощието да преценява фактите и да извършва собствена изчерпателна и актуализирана преценка на обсъжданите пред него факти.
- 36 Всъщност единствено разглеждането на фактите позволява да се оцени достоверността на обосновката на молба за международна закрила и правдоподобността на опасенията от преследване или на реалната опасност от тежки посегателства, които са основни компоненти от анализа относно нуждата от такава закрила.

- 37 Второ, както следва от точки 32 и 34 от настоящото решение, първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, е длъжен да разгледа както обстоятелствата, които решаващият орган е отчетел или е трябвало да отчете, така и настъпилите след приемането на решението от този орган.
- 38 Това предполага такъв съд да може да вземе предвид обстоятелства, които са представени в производството по обжалване, но все още не са били налични в административното производство.
- 39 В допълнение, обработването на молба за международна закрила би се забавило значително, ако първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на такава молба, трябва да върне делото на решаващия орган, за да бъдат отчетени такива обстоятелства от този орган с цел произнасяне относно нуждата на кандидата от международна закрила.
- 40 Правомощието на съда да вземе предвид нови обстоятелства, по които решаващият орган не се е произнесъл, се вписва в рамките на целта на Директива 2013/32, която в частност предполага, видно по-конкретно от съображение 18 от нея, молбите за международна закрила да се обработват „възможно най-бързо, без това да засяга точността и пълнотата на тяхното разглеждане“ (решения от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 111 и 112, и от 4 октомври 2024 г., Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, C-406/22, EU:C:2024:841, т. 78 и 88).
- 41 Що се отнася до въпроса дали кандидатът за международна закрила и решаващият орган трябва да имат възможност да изразят становище по тези нови обстоятелства, Съдът е посочил, че както следва от член 47 от Хартата, националният съд е длъжен да предостави възможност на този кандидат да изрази становище, когато тези обстоятелства могат да го засегнат неблагоприятно (решение от 25 юли 2018 г., Алхето, C-585/16, EU:C:2018:584, т. 114).
- 42 Освен това в съответствие с принципа на състезателност този съд трябва да предостави на решаващия орган възможност да представи становище по такива нови обстоятелства.
- 43 Подобно тълкуване се налага и поради това че посоченият съд трябва да отчете новите обстоятелства, за да може да се произнесе по молбата за международна закрила по изчерпателен начин.
- 44 Следователно, за да бъде изпълнено изискването по член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 за цялостно и ex nunc разглеждане, национален първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение на решаващия орган за отхвърляне на молба за международна закрила, трябва, от една страна, да има правомощието да извършва собствена преценка на фактите и от друга страна, да отчита новите обстоятелства, настъпили след приемането на решението, което се обжалва, като същевременно гарантира, че страните имат възможност да представят становище по тези обстоятелства.
- 45 На второ място, видно от практиката на Съда, като е предвидил, че съдът, който е компетентен да се произнесе по жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, е длъжен да разгледа, когато е приложимо, „нуждите от международна закрила“ на кандидата, с приемането на член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 законодателят на Съюза е искал да предостави на такъв съд, когато счете, че

разполага с всички необходими в това отношение фактически и правни обстоятелства, правомощието да се произнесе с обвързващо решение — след извършване на цялостна и *ex nunc*, тоест изчерпателна и актуализирана преценка на тези обстоятелства — по въпроса дали посочения кандидат отговаря на предвидените в Директива 2011/95 условия, за да получи международна закрила (решение от 29 юли 2019 г., Торубаров, C-556/17, EU:C:2019:626, т. 65).

- 46 Първо, видно от тази съдебна практика и от точки 31—34 от настоящото решение, в член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 законодателят е дефинирал обхвата и степента на разглеждане на нуждите от международна закрила за кандидатите от страна на национален първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение на решаващия орган за отхвърляне на молба за международна закрила. От това следва, че при дефинирането на обхвата и степента на това разглеждане държавите членки нямат процесуална автономия. Следователно те не могат да ограничат правомощието на такъв съд да се произнася относно нуждите от международна закрила.
- 47 Не може да се направи различен извод с мотива, че решаващият орган е в по-добра позиция и разполага с по-подходящи средства за разглеждане по същество на молбите за международна закрила. Действително с оглед на съдебната практика, припомнена в точка 27 от настоящото решение, разглеждането на такава молба от този орган е основен етап от общите процедури, въведени с Директива 2013/32. При все това в рамките на въведената с тази директива система посоченият орган не е единственият, който има правомощието да преценява молбите за международна закрила и да се произнася по тяхната основателност, както следва в частност от съдебната практика, цитирана в точка 45 от настоящото решение.
- 48 Също така от гореизложените съображения е видно, че противно на твърденията на нидерландското правителство в неговото становище, на национален първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение на решаващия орган за отхвърляне на молба за международна закрила, са предоставени правомощия, които отиват отвъд „контрол с определена съдържаност“ спрямо решението на решаващия орган. Следователно от такъв съд не може да се изисква да упражнява тези правомощия „със съдържаност“, а той трябва да извърши цялостна и *ex nunc*, тоест изчерпателна и актуализирана преценка на фактическите и правните обстоятелства, както и на нуждите от международна закрила за кандидата.
- 49 Второ, вярно е, че според практиката на Съда член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 се отнася само до разглеждането на жалбата и следователно не засяга последиците от евентуалната отмяна на решението, предмет на тази жалба (решение от 29 юли 2019 г., Торубаров, C-556/17, EU:C:2019:626, т. 54).
- 50 При все това от съдебната практика следва също, че признаването на такъв съд на правомощието да се произнася по обвързващ начин по въпроса дали кандидатът отговаря на предвидените в Директива 2011/95 условия, за да му бъде предоставена международна закрила, означава, че когато този съд отменя решение на административен орган след изчерпателна и актуализирана преценка на нуждите от международна закрила за кандидата с оглед на всички релевантни фактически и правни обстоятелства и установява, че на този кандидат трябва да бъде предоставена международна закрила, след което връща делото на въпросния административен орган, който да приеме ново решение, посоченият административен орган е длъжен да предостави исканата международна закрила, стига да

не са настъпили правни или фактически обстоятелства, изискващи обективно нова актуализирана преценка. По същия начин, ако административният орган впоследствие приеме решение в обратен смисъл, без за тази цел да докаже настъпването на нови обстоятелства, обосноваващи извършването на нова преценка на нуждите от международна закрила за кандидата, посоченият съд трябва да измени това административно решение, което не е съобразено с неговото предходно съдебно решение, и да го замени със собственото си решение по молбата за международна закрила, като при необходимост остави без приложение националната правна уредба, която не му позволява да процедира по този начин (вж. в този смисъл решение от 29 юли 2019 г., Торубаров, C-556/17, EU:C:2019:626, т. 66, 73, 75, 77 и 78).

- 51 В настоящия случай, видно от обясненията на запитващата юрисдикция, същата счита, че разполага с достатъчно информация, за да пристъпи към самостоятелна преценка относно достоверността на някои части от обосновката на кандидата за международна закрила и относно някои от причините, изтъкнати в подкрепа на молбата му за международна закрила. Тя обаче уточнява, че според съдебната практика на *Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State* (Отдел по административни спорове към Държавния съвет) тя не разполага с правомощието да извършва такива преценки и може само да отмени разглежданото в главното производство решение и след това да върне делото на министъра, който да разгледа отново молбата за международна закрила.
- 52 В това отношение е важно да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика от националните юрисдикции се изисква при прилагане на вътрешното право да го тълкуват, доколкото е възможно, в светлината на текста и целите на съответната директива, за да постигнат предвидения от последната резултат и следователно да спазят член 288, трета алинея ДФЕС (решение от 6 ноември 2018 г., Bauer и Willmeroth, C-569/16 и C-570/16, EU:C:2018:871, т. 66 и цитираната съдебна практика).
- 53 Принципът на съответстващо тълкуване изисква националните юрисдикции да използват всички свои правомощия, като вземат предвид цялото вътрешно право и като приложат признатите от последното методи за тълкуване, за да гарантират пълната ефективност на съответната директива и да стигнат до разрешение, което съответства на преследваната от нея цел (решение от 6 ноември 2018 г., Bauer и Willmeroth, C-569/16 и C-570/16, EU:C:2018:871, т. 67 и цитираната съдебна практика).
- 54 Както е постановил Съдът, изискването за такова съответстващо тълкуване включва и задължението за националните юрисдикции при необходимост да изменят постоянната съдебна практика, ако тя се основава на тълкуване на националното право, което е несъвместимо с целите на директива. Следователно националната юрисдикция не би имала основание да приеме, че е изправена пред невъзможност да тълкува национална разпоредба в съответствие с правото на Съюза единствено поради факта че тази разпоредба трайно е тълкувана в несъвместим с това право смисъл (решение от 17 април 2018 г., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, т. 72 и 73 и цитираната съдебна практика).
- 55 Ако обаче подобно съответстващо тълкуване се окаже невъзможно, Съдът е подчертал изискването компетентният съд, с оглед на прилагането на правото на Съюза, да изключи прилагането на националните законови разпоредби, които евентуално представляват пречка за пълната ефективност на нормите на Съюза с директен ефект, каквато норма е

член 46, параграф 3 от Директива 2013/32, тълкуван в светлината на член 47 от Хартата (решение от 3 април 2025 г., Barouk, C-283/24, EU:C:2025:236, т. 41 и цитираната съдебна практика).

- 56 Накрая, възможността за обжалване на решението на национален първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение на решаващ орган за отхвърляне на молба за международна закрила, не може да постави под въпрос изложените по-горе съображения.
- 57 Съгласно текста на член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 ефективната защита, която държавите членки трябва да предвидят, се отнася „най-малкото [до] процедури по обжалване пред първоинстанционен съд“. Така тази разпоредба задължава държавите членки да предвидят такава защита, като същевременно им оставя възможност за въвеждане на въззивно или касационно обжалване, без обаче характеристиките на предвиденото в посочената разпоредба разглеждане да се различават в зависимост от това дали държавите членки са се възползвали от тази възможност.
- 58 По всички изложени съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 46, параграф 3 от Директива 2013/32 във връзка с член 47 от Хартата трябва да се тълкува в смисъл, че от една страна, той предоставя на първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, правомощието да се произнесе по обвързващ начин относно достоверността на обосновката на тази молба, относно правдоподобността на опасенията на кандидата от преследване или на реалната опасност за него от тежки посегателства в случай на връщане в държавата на произход, както и относно основателността на посочената молба, като отчита обстоятелствата, представени в производството по обжалване, и че от друга страна, държавите членки не могат да ограничават това правомощие.

По съдебните разноски

- 59 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (втори състав) реши:

Член 46, параграф 3 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила във връзка с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз

трябва да се тълкува в смисъл, че

от една страна, той предоставя на първоинстанционен съд, сезиран с жалба срещу решение за отхвърляне на молба за международна закрила, правомощието да се произнесе по обвързващ начин относно достоверността на обосновката на тази молба, относно правдоподобността на опасенията на кандидата от преследване или на реалната опасност за него от тежки посегателства в случай на връщане в държавата на

произход, както и относно основателността на посочената молба, като отчита обстоятелствата, представени в производството по обжалване, и че от друга страна, държавите членки не могат да ограничават това правомощие.

Подписи